

Finansdepartementet
Finansmarknadsavdelningen
103 33 STOCKHOLM

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2013-225-STA

ER REF Fi2013/484

2013-06-18

ESTABLISHED 1668

Yttrande om betänkandet Riksbankens finansiella oberoende och balansräkning (SOU 2013:9)

Fullmäktige har tagit del av direktionens yttrande avseende betänkandet Riksbankens finansiella oberoende och balansräkning. Fullmäktige vill lämna följande synpunkter på direktionens remissvar.

Eget kapital och vinstutdelning

När det gäller det egna kapitalet uppfattar fullmäktige att direktionen, med anledning bland annat av EU-rättens krav, önskar ha möjlighet att själv bestämma i vilken omfattning det egna kapitalet ska kunna minskas, låt vara att enighet först ska försöka nås genom ett samrådsförfarande. Det samrådsförfarande som direktionen föreslår innebär att direktionen ensam vid olika uppfattningar mellan fullmäktige och direktionen kan besluta om storleken på det egna kapitalet inom ramen för den befintliga nivån. Detta innebär att endast tre personer i direktionen med ordförandens utslagsröst skulle kunna bestämma om kapitalnivån upp till den nivån. Fullmäktige accepterar denna beslutsmodell under förutsättning att nivån först har fastställts av riksdagen i samverkan med berörda parter och intressenter.

Fullmäktige noterar att direktionen i sitt remissvar inte tagit ställning till vilken nivå på det egna kapitalet som är lämplig för att Riksbanken ska kunna fullgöra sitt uppdrag. Direktionen menar att detta ställningstagande ska göras i anslutning till ett beslut om vinstutdelning eller kapitalöverföring. Fullmäktige anser emellertid att lagstiftningen redan inledningsvis bör slå fast storleken på ett så kallat målsatt kapital. Fullmäktige föreslår att det egna kapitalet, eller det så kallade målsatta kapitalet, ska bestämmas till den nivå som det för närvarande har eller cirka 108 miljarder.

Vinstutdelning och kapitalöverföring ska kunna beslutas av fullmäktige även utan direktionens medgivande, så länge en sådan utbetalning inte inkräktar på det sålunda fastställda målsatta kapitalet.

Vidare anser fullmäktige, att i händelse av situationer av brådskande karaktär, när det inte går att avvakta beslut i riksdagen, att fullmäktige ska kunna medge, i samråd med direktionen, att det egna kapitalet ska höjas.

■ *Avsättning till reservfond*

Direktionen ska enligt sitt remissvar ensam kunna bestämma nivån på avsättningen till den föreslagna reservfonden. Även i det avseendet föreslår direktionen ett samrådsförfarande, men på samma sätt som gällande det egna kapitalet ovan, innebär direktionens förslag att den ska ha samma rätt att ensam fatta beslut även om den skulle vara oenig med fullmäktige. Fullmäktige menar – i likhet med direktionen – att fullmäktige liksom idag ska besluta om Riksbankens förslag till vinstutdelning men fortsättningsvis dock i ett samrådsförfarande med direktionen. Enligt vad som nämnts i föregående avsnitt krävs dock inte direktionens medgivande om utdelningen inte inkräktar på det målsatta kapitalet.

När det gäller avsättning till reservfonden noterar fullmäktige att EU-rätten kräver att direktionen självständigt ska besluta om sådana avsättningar för att skydda realvärdet av kapital och tillgångar. Fullmäktige bedömer dock att direktionens inflytande i denna fråga kan tillåtas stå tillbaka om Riksbankens målsatta kapital enligt direktionens bedömning är av sådan storlek att kapitalet kan antas kompensera för uteblivna reservfundsavsättningar. Det ovan föreslagna så kallade målsatta kapitalet är enligt fullmäktige generöst tilltaget och borde vid nuvarande marknadsförhållanden icke behöva medföra behov att göra avsättningar till en reservfond. Vad nu sagts bör beaktas i den fortsatta lagberedningen.

Valutareserven

När det gäller förstärkning av valutareserven uppfattar fullmäktige det som att direktionen ska ha självständig rätt att begära att Riksgälden lånar upp erforderligt belopp. Men fullmäktige menar att ett beslut om en höjning eller sänkning av valutareserven ska fattas i samråd med fullmäktige. Fullmäktige delar uppfattningen att nuvarande samrådsförfarande mellan direktionen och fullmäktige har fungerat väl. Likväl är denna process inte tillräcklig. Fullmäktige menar att man kan gå längre i att stärka samverkan utan att det inskränker på direktionens rätt att ansvara för verksamheten eller eljest på Riksbankens självständighet. Fullmäktige kan inte acceptera att det finns en risk att tre personer (inklusive ordförandens utslagsröst) kan fatta beslut i dessa frågor.

Direktionen får på nu av fullmäktige föreslaget sätt ett fullgott inflytande vad avser valutareservens storlek, som inte kan leda till annat än att Riksbankens självständighet och oberoende kan anses befast.

På fullmäktiges vägnar:

Johan Gernandt

Maria Svalfors

- I beslutet har deltagit: Johan Gernandt (ordförande), Sven-Erik Österberg, Sonia Karlsson, Bertil Kjellberg, Anders Karlsson, Allan Widman, Roger Tiefensee, Hans-Birger Ekström, Ulf Sjösten, Ann-Kristine Johansson och Agneta Börjesson.

Föredragande har varit Eric Frieberg och Eva Julin.